

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPLSL
Koordineret med:
Sagsnr.: 2007605
Dok. nr.: 1228569
Dato: 09-06-2020

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Christiansborg, den 9. juni 2020 kl. 15.30-16.30, Lokale 2-080n, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg]

Samråd A til L 160 om ny model for voksentandplejen

Spørgsmål er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V) og Liselott Blixt (DF).

Samrådsspørgsmål A til L 160:

Hvad kan ministeren oplyse om kommende forhandlinger om de fremtidige rammer for voksentandplejen, herunder grundlaget for forhandlingerne og forhandlingernes forventede forløb og varighed?

Tak til samrådsspørgerne for spørgsmålet.

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg tror, at vi alle sammen i Folketinget er lige interesseret i, at vi får fundet og forhandlet en ny model for voksentandplejen.

Vi må erkende, at arbejdet har været længe undervejs.

Som jeg har oplyst til Folketinget, så var det hensigten, at jeg ville indkalde til politiske forhandlinger her i foråret, men jeg kan konstatere, at det desværre ikke var muligt på grund af andre omstændigheder, så nogle planer er blevet rykket.

En ny model for voksentandplejen er en prioritet for regeringen, og jeg forventer derfor også at indkalde til forhandlinger snarest muligt, når situationen tillader det.

***

Tilbage i 2018 indgik alle Folketingets daværende partier en politisk aftale om, at der skal opstilles nye rammer for voksentandplejen.

Blandt aftalepartierne var der enighed om, at der i arbejdet skulle undersøges modeller for voksentandplejen, som kan:

Og jeg citerer

- ”understøtte og udbygge den gode og tværfaglige forebyggelsesindsats i Danmark
- understøtte bedre overgange mellem børne- og ungetandplejen og voksentandplejen
- understøtte social lighed i tandsundhed, og
- understøtte lavere og mere rimelige priser i tandplejen”

Og at dette skulle ske inden for den eksisterende økonomiske ramme.

Det er indholdet af aftalen.

Jeg var ikke med til at lave aftalen, men synes da, at det er nogle gode ting alle sammen. Jeg må dog nok være ærlig og sige, at de her ting:

- Udbygge en god og tværfaglig forebyggelsesindsats

- Bedre overgang mellem børne- og ungetandplejen og voksentandplejen
- Understøtte social lighed
- Understøtte lavere og mere rimelige priser

Alt sammen inden for den eksisterende økonomiske ramme. Det var det, som partierne den gang blev enige om.

Nu har vi så et lovforslag, som udvider den økonomiske ramme. Det, synes jeg, er positivt.

Jeg må også sige, at noget af det her er for mig at se ikke muligt, hvis man ikke er klar til at udvide den økonomiske ramme. Det har vi så gjort med finansloven og det lovforslag, som vi aktuelt behandler.

Det er ikke en del af udmøntningen af den politiske aftale, men opfylder alligevel en del af målene i den politiske aftale. Nemlig målet om at understøtte social lighed i tandsundhed og faktisk forbedres forebyggelsesindsatsen også med dette forslag. Det sker ved at bruge flere penge.

For mig at se, så er det vanskeligt at nå fire så gode konkrete udbygninger, uden at man også er klar til at der skal følge penge med. Det er vi klar til med det her forslag.

***

Det fremgår endvidere af den politiske aftale, og jeg citerer igen:

”Aftalepartierne er enige om, at der skal gøres status for modeller og forslag herom primo 2019 med henblik på udarbejdelse af et samlet forslag til organisering af voksentandplejen”

Der skulle altså være nogle modeller klar i primo 2019.

Jeg var der af gode grunde ikke den gang og ved ikke, hvorfor man ikke var klar til at forhandle den gang.

Hvad der er sket i perioden fra aftalens indgåelse til starten af 2019, det ved jeg af gode grunde ikke. Men jeg kan konstatere, at da jeg overtager området, så er der ikke modeller, som jeg vurderer rammer målene i den politiske aftale. Det vil sige, at jeg er nødt til at gå videre med arbejdet.

Det er ikke for at kritisere min forgænger. Jeg synes, at det er en svær opgave, at løse problemerne uden flere penge, så det vil kræve nogle hårde politiske prioriteringer og nogle gennemarbejdede modeller.

Jeg forstår godt, at det er kompliceret, men jeg må bare konstatere, at man ikke nåede ikke den deadline, som man havde sat.

***

Den politiske aftale blev indgået i forbindelse med, at Regionernes Lønnings- og Takstnævn opsagde overenskomstaftalen med Tandlægeforeningen.

Da parterne skulle forhandle en ny overenskomstaftale, var det ikke muligt at nå til enighed om den økonomiske ramme, som gentagende gange var blevet overskredet.

I perioden 2015-2017 blev den økonomiske ramme for tilskud til behandling hos praktiserende tandlæger overskredet med op mod 20 procent. Det svarer til ca. 280 mio. kr.

Her er det vigtigt for mig at påpege, at selvom der nu i to år ikke har været en overenskomstaftale på området, så har danskerne stadig modtaget tandbehandling. Området har været reguleret via sundhedsloven og det vil være gældende, til en ny model for voksentandplejen foreligger.

Den økonomiske ramme på omkring 1,4 mia. kr. blev ikke ændret, da overenskomstaftalen blev opsagt og i perioden fra 1. juni 2018 til 30. november 2019 er rammen også blevet overskredet, men nu kun med omkring 38 mio. kr.

Altså en væsentlig lavere rammeoverskridelse.

Vi kom fra en overskridelse på ca. 280 mio. kr. til en overskridelse på ca. 38 mio. kr. Altså en mindre rammeoverskridelse.

***

Vi kan samtidigt konstatere, at danskernes tandsundhed overordnet set er god og har også overordnet set forbedret sig markant i løbet af de seneste årtier.

Men vi har stadigvæk et stort ulighedsproblem i forhold til danskernes tandsundhed.

Borgere med lavest indkomst har entydigt den dårligste tandsundhed. Samtidig får borgere med laveste indkomst en mindre andel af tilskud til voksentandplejen end borgere med den højeste indkomst.

Prøv lige at hør det igen: borgere med den laveste indkomst får en mindre andel af tilskuddet end borgere med den højeste indkomst. Sådan er systemet i dag.

Det er sådan, at jo mere man går til tandlæge, jo større andel får man af den samlede økonomiske ramme til tilskud.

Det understøtter en ulighed, som er der i forvejen, og jeg mener, at denne mekanisme er med til at øge uligheden, og derfor er det også svært at forklare og forsvare denne mekanisme.

Generelt skal vi bekæmpe ulighed i sundhed, og det gælder selvfølgelig også tandsundheden. Det er målet for mig. Det skal vi lave om på.

***

Mit ministerium arbejder, i samarbejde med andre ministerier, på at opstille en model, som kan danne udgangspunkt for politiske forhandlinger.

Så når jeg tidligere har sagt, at der har været behov for yderligere analyser, så handler det bl.a. om, at man kigger ned i den struktur, der er i det nuværende tilskudssystem. Og det arbejde er stadig i gang.

Det handler om, at vi skal vide, hvordan ydelserne fordeler sig aktuelt i forhold til alder, sociale forhold mv., og hvordan de vil fordele sig, hvis man ændrer modellen..

Vi er simpelthen nødt til at vide meget, for at vi kan gøre tingene bedre. Og vi skal gøre det bedre.

***

At vi skal gøre det bedre handler ikke nødvendigvis kun om tilskudsstrukturen. Det er eksempelvis også nærliggende at se på de mange forskellige tandplejeordninger, som findes i dag.

Der findes aktuelt 14 tandplejeordninger, og vi er, med socialtandplejen, ved at etablere tandplejeordning nummer 15.

Jeg vurderer, at 15 forskellige ordninger er mange, og jeg vurderer også, at vi kan nå til et sted, hvor vi kan sige, at det er for mange. Det vil derfor også være godt, hvis vi kan gøre området mere simpelt.

Når det er sagt, så er jeg glad for, vi kunne blive enige med SF, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet om en finanslovsaftale, hvor vi netop afsatte midler til gratis tandpleje til de mest socialt udsatte borgere.

Det er der virkelig behov for.

Og jeg er glad for den brede opbakning til lovforslaget, er i folketingssalen i øjeblikket, og som vi skal 2. og 3. behandle inden for de næste par uger.

At der kan tilbydes gratis tandpleje til de borgere, som har det allersværest, det er første skridt på vejen i at skabe mere lighed i tandsundheden i Danmark.

***

Når der spørges mere konkret ind til, hvad man kan forvente af forhandlingerne, så vil jeg sige, at det er hensigten, at regeringen kommer med et udspil til en ny model inden for rammerne af kommissoriet.

Det håber jeg, at alle Folketingets partier vil være med til at forhandle om.

Men hvad det udspil kommer til at indeholde, hvor mange forhandlingsmøder, der vil være, og hvilke datoer de vil blive holdt på, det kommer jeg ikke til at fremlægge en konkret plan for i dag.

Tak for ordet.

